

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

14 אוקטובר 2020

תלה"מ 19-07-4063 פלוני נ' אלמונית

לפני	כב' השופטת מיכל דבירי-רוזנבלט
תובע	פלוני (אב) ע"י ב"כ אושרית ברוייר טפר
נתבעת	אלמונית (אם) ע"י ב"כ עו"ד איתן פרידמן
	נגד

בעניין הקטינה:
xx (קטינה), ילידת .. 2010,
ע"י אפוטרופסית לדין עו"ד יעל פיש

פסק דין

1. לפני תביעה מטעם התובע (ולהלן - האב) לשינוי המשמורת על הקטינה xx, ילידת 2010, בתם המשותפת של האב ושל הנתבעת (ולהלן - האם). ההורים התגרשו זמ"ז בשנת 2013 והוסכם ביניהם כי המשמורת על הקטינה תהיה בידי האם, עם הסדרי שהות בין הקטינה לבין האב.
2. אלא, שלטענת האב, למן הפרידה ואילך האם הערימה קשיים רבים ומתמשכים על הקשר שבין הקטינה לבין האב, בין אם במעברי מגורים תכופים ממקום למקום עם הקטינה, הערמת קשיים על קיום קשר טלפוני בין האב לקטינה על אף שהאב רכש לקטינה מכשיר טלפון לשם כך, חיבול בקיום מפגשים שלו עם הקטינה, ובאופן כללי גרימה מכוונת של נתק בקשר שבין האב לקטינה והסתת הקטינה כנגד האב. בנוסף, לאב חששות ממשיים לגבי התפקוד הכללי של האם כהורה, לרבות חששות שהיא לוקה בהפרעות פסיכיאטריות ותפקודיות באופן הפוגע בקטינה. לדבריו, חששותיו עולים בקנה אחד עם דיווחי הרווחה ודיווחי גורמי החינוך לגבי הקטינה, ולפיהם הקטינה נעדרת לעיתים קרובות מאוד מבית

הספר ויש קושי ממשי ליצור קשר עם האם לקבל ממנה מידע ולבדוק את המצב. על כן, עתר לכך שבית המשפט יורה על העברת המשמורת על הקטינה לידי האב.

3. אציין כי הטענה בדבר קושי ביצירת קשר עם האם התאמתה כבר עם פתיחת ההליכים בפניי, עת התעורר קושי מעשי שנמשך מספר שבועות לא מבוטל לאתר את מקום המצא האם (והקטינה עמה), על מנת להמציא לה את כתב התביעה. עם זאת, לאחר מספר שבועות נטלה האם ייצוג משפטי, ומאותו מועד ואילך ניתן היה לתקשר עמה באמצעות בא כוחה ללא קושי (הגם שהאם החליפה מספר עורכי דין מייצגים במהלך בירור התובענה).

4. ביום 18.11.2019 הגישה האם כתב הגנה מטעמה. לדבריה, האב אדם מסוכן ובשנות נישואיהם נהג כנגדה באלימות פיזית, מילולית וכלכלית. אלימותו נמשכת גם כיום, ורק לאחרונה הוא גרם לה חבלות שהביאו לאשפוזה בבית חולים ולמעברה למעון לנשים מוכות יחד עם הקטינה. אף הקטינה מפחדת מפני האיש, עד כדי תגובות בכי ואימה מצידה שמא אם תפגוש את אביה לא תחזור משם – וזאת בעטיים של מעשיו והתנהגותו. האם לעומת זאת, מעולם לא דיברה רעה על האב ולא מנעה קשר בין האב לבין הקטינה, דווקא האב הוא שמונע מהאם לשוחח עם הקטינה בעת שהיא שוהה בביתו. האב מעולם לא התעניין בקטינה ולא נטל חלק בחייה ובגידולה, לא יזם כל שיחה עם הבת ולא הגיע לבקר אותה במשך תקופה ארוכה מאוד. חיסורי הקטינה מבית הספר נבעו ממחלות של הקטינה, וזו הסיבה היחידה לחיסוריה. האם עושה הכול על מנת לדאוג לרווחת הבת, ואילו האב פוגע בקטינה על מנת לפגוע באם.

רקע –

5. בין הצדדים התנהלו מספר הליכים משפטיים טרם להגשת התובענה דנן, שעיקרם בעניין הסדרי שהותה של הקטינה, ואף הוגשו בעניינם מספר דיווחים מטעם עו"ס לסדרי דין, ואזכיר כמה מהם.

כבר בשנת 2013 דיווחה עו"ס לסדרי דין על שינויים מעת לעת במקום המגורים של האם והקטינה, כן דווח על קושי לאתר את האם ולהשיגה טלפונית, בין היתר על מנת לתאם מולה ביקורים במרכז קשר לשם מפגשי האב ובתו. על הביקורים במרכז קשר המליצה עו"ס לסדרי דין עקב מעבר האם והקטינה למקלט לנשים מוכות (דיווח מיום 17.2.2013), וההמלצה התקבלה בבית המשפט (כב' השופט טפרברג, המותב הקודם שטיפל במשפחה, תוך הסמכת העו"ס לקבוע יציאה ממרכז הקשר, החלטה מיום 4.3.2013).

בדיווח מיום 17.4.2013 צויין כי האם לא הקפידה להביא את הקטינה אל מרכז הקשר, ועל הקושי הרב בתיאום עימה, אך כאשר הובאה – נצפה קשר "תקין וטוב" בין האב לבין הקטינה. זמן קצר לאחר מכן, ביום 24.4.2013, נערך דיון וניתן פסק דין, בהסכמת הצדדים, להסדרי שהות בין הקטינה לבין האב, שלא במרכז קשר, יום קבוע באמצע השבוע כולל לינה ובכל סופ"ש לסירוגין.

מתסקיר שהוגש בשנת 2015 עלו טענות של האב כי לא פגש בקטינה מספר חודשים לאחר שהאם עברה דירה עם הקטינה מבלי לדווח לו על כך, והוא אף הגיש כנגדה תלונה במשטרה. עוד דווח כי האם אינה שולחת את הקטינה לגן הילדים מזה תקופה ארוכה, ולפני כן – נהגה להביא אותה לגן בשעה מאוחרת. כן דווח כי האם אינה מעוניינת בקשר עם רשויות הרווחה ואינה משתפת פעולה עם עו"ס לסדרי דין לצורך כתיבת תסקיר.

בהמשך לכך הגיש האב תביעה לאכיפת הסדרי השהות. ביום 10.7.2016, ניתנה החלטה זמנית הקובעת כי הסדרי השהות בין הקטינה לבין האב יחולו בכל סופ"ש לסירוגין, אך משהתברר כי ההחלטה אינה מיושמת הלכה למעשה, והאב לא פגש בקטינה תקופה ארוכה, נקבע (בדיון מיום 22.11.2016) כי הסדרי השהות ישובו ויתקיימו במרכז קשר, לשם פיקוח על התקיימותם, ומתוך ראיית החשיבות שבחידוש הקשר בין הקטינה לבין אביה, ותוך הענקת סמכות לעו"ס לאפשר הוצאת המפגשים אל מחוץ למרכז הקשר לפי שיקול דעתה המקצועי.

מעדכון עו"ס לסדרי דין משנת 2017 עלה כי האב לא ראה את הקטינה למעלה משנה, והתעקש לפגוש את הקטינה בבית הספר בניגוד להנחיית העו"ס בעניין זה ומחששה שמא יערער המפגש את מצבה הרגשי של הקטינה אם ייפגשו בסיטואציה הזו. האב הסביר לאחר מכן כי היה זה יום הולדתה של הקטינה והוא נסע הרחק על מנת לפגוש אותה, ברם בדיעבד הבין שהמפגש באופן זה לא היה לטובתה.

בשנת 2018 הוגש עדכון נוסף, בו דווח כי לאחר תקופת מפגשים במרכז קשר, הוחלט על שהות הקטינה בבית האב בשבתות לסירוגין, חרף ההתנגדות הראשונית של האם. לאחר מספר שבתות ניכר כי הקטינה נהנית לשהות בבית האב, והעו"ס ציינה כי לאחר ביקור בבית האב והתרשמותה אף מאשתו החדשה ובנם המשותף - היא סבורה כי לאב יש הרבה מה לתרום לקטינה.

בדיווח מחודש 6.2018 תואר אירוע שבו סירבה האם לאפשר לאב לקחת את הקטינה לשבת שבה היתה אמורה לשהות בביתו. כן צויין שהאם אינה עונה לטלפונים של העו"ס, ולדברי העו"ס, **הקטינה נפגעת מההתנהגות הלא-אחראית של האם, שנראה כי אינה רואה את צרכי בתה כנפרדים מצרכיה. כן דווח על אי-ביקור סדיר של הקטינה בבית הספר אשר פוגע בקטינה במישור הלימודי הרגשי והחברתי, וכן צויינו חששות הצוות החינוכי של ביה"ס מפני התפקוד ההורי של האם.**

דיווח מחודש 8.2018 העלה כי האם שוב לא איפשרה לאב לקחת את הקטינה לשבת שבה היתה אמורה לשהות בביתו, ורק לאחר מעורבות העו"ס האם אפשרה זאת. העו"ס ציינה חוסר שיתוף פעולה של האם עמה. מנגד, תואר קשר חיובי שנרקם בין הקטינה לבין האב ומשפחתו, ואא נהנית מן השהות בביתו. בדיווח צויין שוב מעבר מגורים של האם הפעם לעיר XX, כשלאחריו צפוי מעבר נוסף לעיר X', וזאת ללא כל התייעצות עם האב ושיתופו בהחלטה.

העו"ס ציינה כי היא מביעה דאגה חמורה לגבי תפקודה של האם, עד כדי צורך לבחון האם האם מתאימה לשמש הורה משמורן של הקטינה.

דיווח נוסף מחודש 6.2019 תיאר – שוב - קושי של עו"ס לסדרי דין ליצור קשר עם האם והקטינה, האם אינה מתגוררת בכתובת שהצהירה עליה, ואף למחנכת הכתה של הקטינה היא מסרבת למסור כתובת מגורים.

6. הסקירה לעיל מלמדת כי לתובענה שלפניי קדם רקע ארוך שנים של התנהלות קשה בין ההורים סביב מפגשי האב עם הקטינה, וכמעט כל הטענות שנשמעו לפניי למעשה אינן חדשות: לאורך שנים דווח על חיסורים משמעותיים של הקטינה מן המסגרות החינוכיות לצד איחורים, מעברי מגורים תכופים של האם עם הקטינה מעיר לעיר ללא התייעצות או שיתוף האב, הערמת קשיים על קיום מפגשי האב עם הקטינה שהביאו לניתוקי קשר בינו לבין הקטינה לעיתים למשך חודשים, ומנגד – דיווחים על קשר מיטיב בין האב לקטינה בעת שהותה עימו. כן צויין בעבר חוסר שיתוף הפעולה המתמשך של האם עם רשויות הרווחה, הקושי לאתר את מקום הימצאה, ואף הובעה דאגה מפורשת וחמורה לגבי יכולתה של האם לשמש הורה משמורן לקטינה, בשל אי-ראיית צרכיה של הקטינה – כל האמור כבר הושמע נכתב ונאמר בהליכים קודמים, אלא שבעת הזו הגיש האיש תובענה לשינוי המשמורת והעברת הקטינה להחזקתו – זו התובענה שלפניי.

תלה"מ 19-01-12435

7. מספר חודשים טרם להגשת התובענה, הגיש האב תובענה לאכיפת הסדרי שהות (-12435 01-19). בדיון מיום 1.4.2019 ניתנה החלטתי, המקבלת את המלצת העו"ס, בדבר חידוש מיידית של הסדרי שהות בין האב לבין הקטינה, בכל שבת שניה, וכן הוראה על קיום קשר טלפוני בין הקטינה לבין כל אחד מהוריה. כן הוזמן תסקיר עו"ס לסדרי דין. במישור הדיוני לאחר תקופה מסויימת של ניהול שתי התובענות מטעם האב במקביל זו לזו, וללא הפרדה ממשית בין התובענות, עבר הבירור להתנהל במסגרת הליך זה, תלה"מ 19-07-4063 (ורי) החלטה מיום 24.3.2020 בגדרה הוריתי על סגירת התיק הקשור).

ההליך שלפניי -

8. כאמור, עניינו של הליך זה הינו תביעת האב לשינוי משמורת. תסקיר מקיף הוגש ביום 18.7.2019 מטעם עו"ס לסדרי דין בעיר א- מקום המגורים הנוכחי של האם והקטינה. להערכת עו"ס לסדרי דין, האב יכול לספק לקטינה חיים יציבים, ויכול לדאוג לכל צרכיה של הקטינה. לעומת זאת מן האם התרשם כמי שמנצלת את הקטינה למימוש צרכי העצמי שלה ללא הכרה בנפרדותה, כחסרת יכולת מוכחת לטפל בבעיות הבריאות של הקטינה, כמי שאינה מסוגלת בפועל לספק לבתה יציבות וקביעות, אינה משתפת פעולה בצורה יציבה עם גורמי חינוך וטיפול על מנת להיטיב את מצב הקטינה, ובפועל הקטינה מאחרת לבית הספר

ומחסירה ימי לימודים בבית הספר בצורה חמורה, על כל המשתמע מכך. להערכתו מדובר באם שהעדר תפקודה ההורי כבר מוכח בכל הנוגע לבעיות הבריאות של הקטינה (צויין כי לבת XX בעיות בריאות כרוניות משתנות ולא ברורות תוך תהייה מרומזת אם הן קיימות בכלל בציינו כי לא הוצגו אבחנות רפואיות נדרשות, וחרף מחלוקתה הנטענות לא ברור ממה הקטינה סובלת באופן המעלה "סימני שאלה גדולים מאוד", כלשונו), ולדבריו יש להפנות את האם להערכה פסיכיאטרית על מנת לבחון האם מצבה הנפשי של האם מגלה חשש לשלום הקטינה, או חשש מפני פגיעה ארוכת טווח בהתפתחותה התקינה.

לצד זאת, העלה העו"ס סימני שאלה ותהיות גם ביחס להתנהלות האב, בין היתר נוכח העובדה כי חרף הקשיים לאורך השנים מצא האב לנכון רק עתה להגיש בקשה לשינוי המשמורת על הקטינה, והעו"ס ביקש אפוא כי תיבחן גם המסוגלות ההורית של האב. המלצתו לעת ההיא היתה כי המשמורת הקבועה של הקטינה אצל האם תוגדר מעתה כמשמורת זמנית עד לבחינת הדברים לעומקם.

9. הדברים שנכתבו בתסקיר חמורים, אך דברים חמורים אף יותר השמיע העו"ס לסדרי דין במסגרת דיון שהתקיים בפניי ביום 20.11.2019 ובגדרו אף עדכן על קורות המשפחה מאז הגשת התסקיר ועד למועד הדיון. גם בדיון חזר וציין את הקשר הסימביוטי שקיים בין האם לבין הקטינה, ואשר איננו מיטיב עם הקטינה, אי-הכרה של האם בצרכיה הנפרדים של הקטינה וכן על היות הקטינה ילדה-מרצה, כן הוא הוטרד מן הנתקים החוזרים ונשנים בין הקטינה לאביה. הוא הוסיף כי באופן כללי המצב מחמיר ומידרדר, ולאחר היכרות של מספר חודשים עם המשפחה והתוודעות למספר אירועים שקרו הוא מצא כי מתחילה עמדה מנכרת מצד הקטינה כנגד האב, וכי טובת הקטינה מחייבת העברתה המיידית לחזקת האב, ואין עוד צורך בבדיקת מסוגלות הורית לאב. אף חזר על המלצתו כי האם תעבור הערכה פסיכיאטרית.

10. בהחלטתי מאותו היום לא קיבלתי את המלצת העו"ס בדבר העברה מיידית של הקטינה לידי האב, אלא בחרתי בדרך של קביעת "תקופת ניסיון" לאם, ברורה ומוגדרת, על מנת לבחון האם חל שיפור אמיתי בהתנהלותה, וזאת הובהר מפורשות בהחלטתי. בתוך כך נדרשה האם, בין היתר, לעמוד בהסדרי שהות שנקבעו, להביא את הקטינה לבית הספר בקביעות, וכן הופנו שני ההורים – הן האם והן האב – להערכה פסיכיאטרית. כן נקבעה באותו מעמד שורה של מועדי דיון בפניי, על מנת שבית המשפט יוכל לעקוב אחר ההתפתחות "עם יד על הדופק" (הגם שבפועל כמה מן הדיונים נדחו נוכח פניות מי מהצדדים).

11. בהחלטה נפרדת, שניתנה בסמוך לאחר מכן, מונה ד"ר רפאל אידלמן, פסיכיאטר, כמומחה מטעם בית המשפט, על מנת ליתן חוות דעת לגבי מצבם הרפואי-הנפשי הכולל של כל אחד מהצדדים, **ובפרט תוך התייחסות להיבטים של כושרם ההורי, כושרם לגדל את הקטינה ולהיטיב עמה, יכולת להכיר בצרכי הקטינה ובנפרדותה מהם לצד מסוגלות ראויה לספק**

צרכים אלו של הקטינה, הן צרכים חומריים והן צרכים רגשיים ונפשיים (ר' החלטה מיום 11.12.2019).

12. דיון נוסף התקיים ביום 23.1.2020. מעדכון העו"ס עלה כי חל שיפור-מה בהשוואה למצב הקודם מבחינת התייצבות הקטינה לבית הספר והאיחורים, אך עדיין לא באופן מספק דיו. לצד השיפור הקל בהיבט הנוכחות בבית הספר, דווח כי קו ההתנהגות של ניכור הורי ממשיך, ונשמעות מפי הקטינה אמירות כנגד האב, אלימותו ומסוכנותו - אמירות היוצאות פיזית מפיה של הקטינה אך למעשה זהו דיבורה של האם היוצא מפי הקטינה, ועל פי הלך רוחה של האם. העו"ס חזר והביע עמדה פסימית ביחס לתפקוד האם, חזר וטען כי להערכתו המקצועית בטווח הארוך הישארות הקטינה אצל האם תפגע בהתפתחותה.

לצד זאת, דיווח כי האב העלה בפניו חששות מפני לקיחת הקטינה למשמורתו וכי אמר לעו"ס כי הוא "לא יכול לקחת את זה על עצמו" (דיווח העו"ס עמ' 12 שורה 14 לפרוטוקול הנ"ל).

בתגובה לאמור העירה ב"כ האב כי האב נתון בקשיים משפחתיים נוספים עקב לקות שנתגלתה אצל בנו הקטן, ולכן יתכן כי לעת הזו עדיפה האפשרות להוצאת הקטינה למסגרת חוץ ביתית ניטראלית, ובלבד שלא תישאר בידי האם.

עוד עלה בדיון זה כי אף אחד מן ההורים לא פנה להערכה פסיכיאטרית בניגוד להחלטה שניתנה.

13. נוכח הדברים שנשמעו, ניתנה החלטתי ולפיה לא דווח על שינוי אמיתי בהתנהלות ההורים, לא בהתנהגותם ולא בגישתם. האם נדרשה לפתוח תיק ברווחה (על מנת שתהיה זכאית לסיוע (הן כלכלי נוכח מצבה והן מקצועי, כגון הדרכה הורית, מטעם הרווחה), תוך הבהרה שאי פתיחת התיק ברווחה תתפרש כניסיון של האם למנוע מעבר של מידע בין גורמי טיפול ולצורך התחמקות מגורמי הרווחה. האב נדרש למסור לתיק הודעה ברורה האם נוכח דבריו על הוצאה חוץ-ביתית ניתן למחוק את תביעתו למשמורת. כן נדרשו שניהם לפנות להערכה הפסיכיאטרית בתוך 10 ימים.

14. ביום 24.2.2020 הוגש תסקיר מעדכן מטעם עו"ס לסדרי דין. העו"ס דיווח על ביקור בית אצל האב, ובין היתר על שיחותיו עם אשתו החדשה של האב. בתוך כך דיווח כי לאחר ששקלו בדבר, האב ואשתו מעוניינים בהעברת המשמורת על הקטינה אx לידיהם. באשר לאם ולמצבה של הקטינה, דווח על הסתה של הקטינה מצד האם כנגד האב, וחשיפתה להאשמות שווא כנגדו, ולדברי העו"ס על פי כל הבדיקות שביצע מסקנתו היא שהקטינה עצובה, דיכאונית ומצויה במצוקה רגשית. כן דיווח שבניגוד להחלטת בית המשפט, האם לא פתחה תיק ברווחה. לבסוף חזר על המלצתו להעביר את המשמורת על הקטינה לידי האב.

15. בעקבות דיווח העו"ס והחלטת בית המשפט הנזכרת, האב מסר הודעה מפורשת לתיק כי הוא מעוניין להמשיך בתביעת המשמורת, וכן עדכן כי עבר הערכה פסיכיאטרית כפי שנדרש.

16. דיון נוסף נערך בפניי ביום 13.5.2020. דיון זה התקיים לאחר פרוץ מגפת הקורונה, והאם וב"כ לא התייצבו אליו, חרף שהדיון נקבע זמן רב מראש ובנוכחות האישה. עו"ס לסדרי דין שנכח בדיון דיווח כי האם אינה משתפת פעולה עם הנחיות מחנכת הכתה, הקטינה לא השתתפה בלימודים מקוונים מרחוק באמצעות "זום", אין הגשת עבודות שהילדה היתה צריכה להגיש ולמעשה אין כל תפקוד לימודי של הקטינה. במקביל לכך, דיווח על שיפור במצב הקטינה בעת זמני שהותה בבית האב, וכי האב שלם בהחלטתו להמשיך עם תביעת המשמורת. כן דיווח שהאם טרם פתחה תיק ברווחה – חרף ההחלטה הברורה שעליה לעשות כן - וטרם עברה הערכה פסיכיאטרית.

17. בהחלטה מאותו היום, הוריתי על מינוי אפו"ט לדין לקטינה מטעם הלשכה לסיוע משפטי, ובהמשך להחלטתי מונתה לתפקיד עוה"ד יעל פיש, אשר מסרה מטעמה דיווחים על תוכן שיחותיה עם הקטינה (9.6.2020 – דיווח גלוי; 11.6.2020 – דיווח חסוי).

18. בין לבין, ולכל אורך בירור התובענה, הוסיף האב והגיש דיווחים על גבי דיווחים לתיק בדבר שיבושים מצד האם בקיום הסדרי השהות עם הקטינה בניגוד להחלטת בית המשפט ועל קשיים ביצירת קשר עם האם – התיק גדוש בדיווחים מטעמו על פגיעה בהסדרי השהות בעוד הוא מקפיד למלא אחר ההוראות על מנת לקיים את הסדרי השהות עם הקטינה.

19. דיון נוסף התקיים ביום 11.6.2020 במהלכו התקבלו עדכונים על מצב הקטינה, ועלה כי הקטינה אינה פוקדת את ספסל הלימודים חרף חזרה לשגרת לימודים לאחר תום "הגל הראשון" של מגפת הקורונה, וניתנה הוראה על שובה לבית הספר כבר למחרת היום. כן עלה – שוב - כי האם טרם פתחה תיק ברווחה, וכן עלה – שוב – שהאם טרם נבחנה ע"י הפסיכיאטר – הגם שניתנו החלטות ברורות בנושא, באופן חוזר ונשנה, ולאורך זמן, דבר המלמד על התנהלותה של האם ומאמציה הקלושים לשנות מהתנהלותה. בית המשפט שב והתרה באם כי התנהלותה נבחנת ומדאיגה ומראה קושי בהבנתה את טובתה של הקטינה כמו גם את העובדה שלא פתחה תיק ברווחה ולא החלה בהליך של הדרכה הורית. העו"ס שב על דבריו והדגיש את חומרת המצב, ציין כי אי קבלת הסמכות השיפוטית על ידי האם הינו דבר המייצג את התנהלות האם ואי הבנתה את המצב וחומרתו ואת הצורך בעריכת שינוי כלשהו מצידה. לטענתו מדובר באובדן זמן יקר והילדה סובלת.

20. ביום 15.7.2020, הוגשה לעיוני חוות הדעת הפסיכיאטרית – חודשים לאחר המועד שנקבע – ובעטיה של האם אשר נמנעה מלגשת לביצוע ההערכה. חוות הדעת התבססה גם על בדיקה קלינית של האם בידי המומחה. לחוות הדעת הוגשה השלמה על פי החלטת בית המשפט לקבלת הבהרה, ויש לראות את חוות הדעת וההשלמה הקצרה כמקשה אחת.

ההחלטה לקבל הבהרה ניתנה ביום 16.7.2020 ובגדרה התבקש המומחה להתייחס באופן מפורש לכושר של כל אחד מן הצדדים לגדל את הקטינה ולהיטיב עמה כהורה. בהשלמת חוות הדעת הסביר הפסיכיאטר, ד"ר אידלמן את תמצית ממצאיו. באשר לאב קבע המומחה כי קווי האישיות המאפיינים אותו אינם משפיעים על התייחסותו לבתו, ומצא כי התייחסותו לבתו הינה נורמטיבית. לעומת זאת, באשר לאם קבע המומחה, והדברים מדברים בעד עצמם:

"אלמונית -

הנבדקת טובלת מהפרעה סכיזופרנית. ההפרעה הזאת מתאפיינת דפוס בהתנהגות לא שגרתי ובסטייות בחשיבה וברגש. הטיפול המומלץ להפרעה הוא שילוב של טיפול תרופתי ופסיכותרפי. מצב הנפשי של גב' אלמונית משליך על תפקודה ומקשה על קיום משמורת יחידנית על ידה."

21. דיון נוסף נערך בפניי ביום 3.8.2020, כאשר חוות הדעת וההשלמה לחוות הדעת עמדו לנגד עיני הצדדים ובית המשפט. ב"כ האם ביקש לממש את זכותו לשלוח למומחה מטעם בית המשפט שאלות הבהרה לגבי חוות הדעת, ובית המשפט נעתר לבקשה. עם זאת, מספר ימים לאחר מכן, הודיע כי הוא מוותר על שליחת שאלות הבהרה למומחה מטעם האם, היות שהמענה עליהן הותנה בתשלום שכר טרחה נוסף למומחה. נוכח ויתור האם על משלוח שאלות הבהרה – נקבע התיק לשמיעת סיכומים בתיק המשמורת. אציין כי ב"כ האם לא עתר לזמן את המומחה לדיון, והוא אף לא עתר בשלב זה לביצוע הערכות מקצועיות נוספות על חוות הדעת הפסיכיאטרית (כגון בדיקת מסוגלות הורית), ולא התנגד לכך שיערך דיון סיכומים בעל פה, והוסיף כי את הסתייגותו מממצאי חוות הדעת ישמיע במסגרת סיכומיו.

22. אלא, כך הסתבר, שבכך לא תם הבירור – היות שבנקודת הזמן הזו, ימים בודדים לפני הדיון המסכם, מסרו הן האם והן האב הודעות על כוונתם/ רצונם להעתיק את מקום מגוריהם: האם הודיעה על כוונתה לעבור מהעיר א' ליישוב א' (צפון הארץ); ואילו האב הודיע כי רכש בית בישוב א' (צפון הארץ) ולכן מבקש לעבור מ א ליישוב א'.

בדיון המסכם שנערך בפניי ביום 30.8.2020, הוריתי על שמיעת הסיכומים לעניין המשמורת – כפי שתוכנן מראש (והם אכן נשמעו באותו דיון), ובמקביל לכך הוריתי כי יוגש תסקיר משלים מטעם עו"ס לסדרי דין אשר יתייחס לבקשות של שני ההורים לשנות את עיר מגוריהם.

23. תסקיר משלים הוגש ביום 21.9.2020 – בנוסח חסוי, וביום 30.9.2020 בנוסח גלוי. המלצת העו"ס לעניין מעבר המגורים היתה לאפשר לשני ההורים שינוי מקום מגוריהם כפי שביקשו. בנוסף, חזר על המלצתו בדבר העברת המשמורת לידי האב, ובאופן מיידי, וכן צירף המלצות מטעמו על אופן ביצוע העברת המשמורת במישור המעשי. כן דיווח שהאם עדיין לא פתחה תיק ברווחה ועדיין אינה מקבלת הדרכה הורית.

24. עמדתה המסכמת של אפו"ט' לדין מיום 1.10.2020 עולה בקנה אחד עם המלצת העו"ס, ולפיה יש לאפשר לשני ההורים לשנות את מקום מגוריהם כמבוקש, וכי יש להורות על העברת המשמורת על הקטינה לידי האב לאלתר. אפו"ט' לדין הפנתה לעמדתה שנשמעה בסיכומים, ולפיה הקטינה אינה מכירה בנפרדותה מהאם, ולעיתים קרובות נשמע מפיה של הקטינה - קולה של האם. להתרשמותה של האפו"ט' לדין, הקטינה חווה בבית האם בדידות מאוד גדולה המצטרפת להיעדרות ארוכה מהלימודים. על אף שהקטינה רוצה להישאר עם אימה, טובתה מלמדת אחרת. יש לאפשר לקטינה xx לחיות חיים נורמטיביים ותקינים, ועל כן אפו"ט' לדין מצטרפת לעמדת הגורמים המקצועיים המורה באופן ברור על הצורך להעבירה מידי האם לידי האב.

25. בין לבין אירע אירוע נוסף שיש ליתן לו התייחסות. האב עדכן לאחר יום הכיפורים כי הגיע בצאת הצום לקחת את הקטינה, אך להפתעתו גילה שהאם דורשת שהאב ייקח את הקטינה עם כלב, בטענה כי מדובר בחיית המחמד של הקטינה, על אף שמעולם לא שמע על קיומו. הדבר גרר מעורבות עו"ס לסדרי דין, והכלב נותר אצל האם.

26. ניתנה לשני ההורים ההזדמנות להגיב לתסקיר המשלים מיום 30.9.2020, הנזכר לעיל.

האב בתגובתו ציין כי הוא מעוניין בהעברת המשמורת לאלתר, בהתאם להמלצת התסקיר. כן ביקש להגביל את שיחות הטלפון בין האם לבין הקטינה, בטענה כי האם מסוגלת "להחזיק" את הקטינה על הקו במשך שעות, והוסיף כי אין באפשרותו לקחת את הכלב לביתו.

27. בתגובתה לתסקיר המשלים טענה האם כי העו"ס לסדרי דין כלל לא שוחח עם הקטינה, הוא מסתמך רק על דיווחי האב, ולא פגש את הקטינה בביתה בעיר א'. על בית המשפט להתרשם בעצמו מן הקטינה ולשוחח עמה. אפו"ט' לדין אף היא לא הביאה בפני בית המשפט את עמדת הקטינה אלא את עמדתה שלה.

אין לאשר מעבר האב לישוב א' היות שהעניין לא נבדק לעומקו, ורשויות הרווחה בישוב א' אינן ערוכות לקלוט את המשפחה ולטפל בה.

העו"ס לסדרי דין אינו רשאי להתייחס אל האם במינוחים פסיכולוגיים שאינם מתחום סמכותו, ובפרט שעה שהאם כלל לא עברה בדיקת מסוגלות הורית "ולא ברור למה", כלשון התגובה.

העו"ס לסדרי דין שוחח עם האם טלפונית רק פעם אחת, וזאת לאחר "אירוע הכלב" שהתרחש לאחרונה, וגם זאת – ביוזמת האם.

הקטינה יכולה ללמוד מבית האם, ובניגוד לנטען בדיווח – יש לה מחשב בבית האם לשם כך. האם גידלה את הקטינה במשך 11 שנים ולא יעלה על הדעת כי תפגוש אותה במרכז קשר, או כי יתרחש ניתוק בין האם לבתה. אין כל דחיפות בהעברת משמורת מיידית. בכל

מקרה, ככל שיומלץ על העברת המשמורת, אין בכוונת האם לעבור ליישוב א', היות שכוונתה במעבר היתה להיטיב עם הקטינה.

הכרעה

28. לאחר עיון בטיעוני הצדדים, ובפרט בתסקירים ובעדכונים הרבים מטעם עו"ס לסדרי דין, אשר ליווה את המשפחה לאורך חודשים והגיש דיווחים מפורטים ועקביים, בשים לב לחוות דעתו של הפסיכיאטר המומחה מטעם בית המשפט, בשים לב לעמדת אפו"ט' לדין של הקטינה שתפקידה להציג בפני בית המשפט את טובת הקטינה, וכן לאחר שהתרשמתי ארוכות ובמישרין מן הצדדים לאורך דיונים ארוכים ולא מעטים, והתרשמתי מהתנהלותם לאורך ההליך המשפטי כולו – מסקנתי כי יש להורות על העברת המשמורת על הקטינה לידי האב, תוך קביעת הסדרי שהות בין הקטינה לבין האם.

29. הארכת מעט בפירוט ההליך המשפטי, על מנת להצביע על כך שניתנה לאם הזדמנות מלאה – והרבה יותר מפעם אחת – להוכיח כי בכוונתה לשנות מדרכיה, להפנים את הקשיים המהותיים שעליהם הצביעו אנשי מקצוע ניטראליים בהתנהגותה ולפתוח בדרך חדשה למען טובת הקטינה, ומתוך ראיית צרכי הקטינה. ברם, חרף כל ההזדמנויות שניתנו לאם לשיפור ולשינוי, וחרף ששמעה מאנשי המקצוע לאורך שנים וכבר בהליכים הקודמים שהתנהלותה אינה מיטיבה עם הקטינה, וחרף התרעתו של בית המשפט כי ככל שלא יחול שינוי הוא יורה על שינוי המשמורת- חרף כל אלו האם נותרה בשלה. האם לא התייחסה ברצינות להחלטות בית המשפט, לכל אורך ההליך היא לא גילתה מוטיבציה להוכיח כי היא מסוגלת או אפילו מעוניינת לשפר את תפקודה ההורי כאם לקטינה, הוסיפה להערים קשיים על האב בקיום הסדרי השהות, לא עברה כל תהליך טיפולי ואף לא עברה את ה"גשר" הראשון לצורך כך – פתיחת תיק ברווחה וקבלת הדרכה הורית - ולא זו בלבד – אלא שלאורך ההליך דיווחי העו"ס אף הלכו והחמירו במובנים מסויימים.

בסופו של יום, על רקע מכלול הדיווחים של עו"ס לסדרי דין, אשר גם השתתף ברוב הדיונים והשמיע את דברו תוך עדכונים שוטפים (ויש לציין את מסירותו המתמדת של העו"ס א.ד. לתיק ולמשפחה זו), ועל רקע חוות הדעת הפסיכיאטרית אשר קבעה כי האם סובלת מסטיות במחשבה ומהפרעת אישיות סכיזוטיפלית, הפרעה – כך קבע המומחה – ואשר לדבריו **משליכה במישרין על תפקודה כאם ומקשה על המשך משמורתה המלאה על הקטינה** – על רקע כל אלו נראה כי לא נותר ספק כי הותרת הקטינה במשמורת אמה לא תשרת את טובת הקטינה, לא בטווח הקצר ולא בטווח הארוך, מבחינת רגשית, נפשית, התפתחותית, חברתית, לימודית ועוד.

30. לכל אורך ההליך עלה כי האם אינה מכירה בנפרדות של הקטינה ושל צרכיה מאלו של האם עצמה, באופן שפגע בקטינה במישרין, ותואר כקשר סימביוטי ובלתי נורמטיבי בין אם ובתה. כך, הרשתה לעצמה האם לעקור מקום מגוריה מעיר לעיר לעיתים קרובות מבלי

לברר האם הדבר משרת את טובת בתה, ותוך שהקטינה נאלצת בכל פעם, שוב ושוב, לנטוש בית, חברים ומסגרת חינוכית. טלטלות אלו עיצבו את חייה של הקטינה ללא ערכים של יציבות וקביעות, חרף גילה הצעיר. הקטינה פיתחה תלות בלתי-בריאה באמה. השינויים התכופים בחייה, תוך מידור האב מחיי הקטינה ופיתוח תחילתו של ניכור הורי מצד הקטינה כנגדו, ואף העובדה כי האם לא שלחה את הקטינה למסגרת חינוכית בצורה סדירה הובילו בסופו של יום לפגיעה שתוארה הן במישור הלימודי, הן במישור החברתי והן במישור הרגשי, וגרמו לקטינה – כפי שתואר זאת העו"ס ובלשונו – להיות ילדה **הסובלת ממצוקה רגשית**. נמצא, כי תפקודה של האם אינו מיטיב עם הקטינה, פוגע בה במישורים התפתחותיים שונים, וכל הדיווחים, כולל הדיווחים העקיפים מאנשי החינוך, והתנהלות האם שבה חזיתי לאורך תקופת בירור ההליך בפניי, ובאה לידי ביטוי בהיבטים שונים (החל מאי-חיבור הקטינה לתכנת "זום" על מנת שתוכל להשתתף בשיעורי בית הספר וכלה במסרים של ניכור הורי כנגד האב) – כולם מצביעים באופן ברור כי טובת הקטינה אינה להמשיך לגדול בבית אמה. על אלו אוסיף ואזכיר הערמת קשיים מצד האם בקיום הסדרי השעות, כאשר האב נדרש בתדירות גבוהה להתקשר לעו"ס לסדרי דין על מנת שהאם תביא את הקטינה לקיום הסדרי שהות, איחורים בצורה משמעותית, תלונות תדירות במשטרה נגד האב, מהם התרשם העו"ס כחסרות בסיס.

31. אולם, וזאת אדגיש, כי בסופו של יום העברת הקטינה לידי האב לא נעשית רק כ"ברירת מחדל" רק משום העדר התפקוד ההורי של האם, אלא גם מתוך ראיית האב כהורה מתפקד, אשר מסוגל, ראוי, ויכול להעניק לקטינה את כל צרכיה החומריים וחשוב מכך – הרגשיים, ותוך שמירת מקומה של האם בחייה של הקטינה. גם בהתנהלותו של האב צפיתי לאורך ההליך, הן במישורין והן מתוך דיווחי העו"ס. אכן, לרגעים היה ספק אמיתי האם האב מעוניין בהמשך תביעת המשמורת, והדברים "הונחו על השולחן"; ברם, לאחר מכן הובהר כי הספק עלה על רקע מצבו הרפואי של בנו הקטן באותה העת, שהטריד את האב ומשפחתו, ולאחר מכן חזר בו והודיע על כוונתו המלאה לתבוע משמורת על בתו. אף אוסיף כי במובן מסויים מצאתי בכך ראייה מרגיעה כי האב מתייחס במלוא הרצינות לנושא, ולא הצהיר על רצונו בקבלת המשמורת באופן סתמי או כלאחר יד אלא לאחר חשיבה מעמיקה, יחד עם אשתו, ובחינת המשמעויות. התרשמתי כי האב מבין כיום היטב את כובד המשקל והאחריות המוטלים על כתפיו עם נטילת המשמורת המלאה על בתו. לאחר שהוסר הספק בדבר כוונות האב – ואף לפניו – התרשמתי מאב שמכבד את ההחלטות השיפוטיות ככתבן וכלשונו, מבקש בכל ליבו את טובת בתו תוך השקעת מאמץ, משתף פעולה עם רשויות הרווחה ככל שנדרש ממנו, ולא הרים ידיים גם נוכח קשיים רבים שהערימה עליו האם לאורך הדרך, הגם שלא היה חף מטעויות מצידו. בעוד דיווחי העו"ס הלכו והחמירו ביחס לאם, הם הלכו והשתפרו ביחס למפגשי הקטינה עם האב, אשתו, וילדיו (אחיה למחצה), וניכר פער בין האמירות של הקטינה במישור הגלוי כנגד האב, באותן המילים שבהן משתמשת האם כנגד האב, תוך הבעת נאמנות לאם, לבין המישור הפחות-גלוי, אך הניכר, שבו הרשתה לעצמה ליהנות בבית האב, בחברת אחיה הקטנים, וכן מאשתו החדשה של האב – א' - אשר מן הדיווחים של העו"ס לסדרי דין ואפוט' לדין מצטיירת כדמות מיטיבה

והחובות מאוד אף בעיניה של א.א. הדברים עלו בדיווחים השונים, ולאורך ההליך ראיתי את ההתפתחות החובות והמעודדת בכיוון זה.

32. בסופו של יום, מונחות בפניי שלוש עמדות דומות מטעם גורמים ניטראליים – עו"ס לסדרי דין, פסיכיאטר מומחה מטעם בית המשפט, ואפו"ט' לדין – ונוכח עמדת כולם, ונוכח התרשמותי הישירה מן הצדדים והתנהגותם לאורך ההליך והליכים משפטיים קודמים – אני מורה כי הקטינה א.א. תעבור למשמורת האב לאלתר, החל ממועד פסק דין זה ואילך, תוך קביעת הסדרי שהות בין הקטינה לבין האם כפי שיפורט להלן.

33. באשר לבקשות ההורים למעבר המגורים ליישובים אחרים – נוכח המלצות העו"ס ועמדת אפו"ט' לדין – הנני מתירה מעבר ההורים ליישובים המבוקשים: האם רשאית לעבור לישוב א' (ככל שתחפוץ בכך, כעת משהודיעה כי היא חוזרת בה מרצונה לעבור לשם) והאב רשאי לעבור עם הקטינה לישוב א'. מובהר, ולעתיד לבוא, כי מעבר מקום מגורים ליישוב אחר מחייב קבלת הסכמה מראש ובכתב של ההורה השני, ובהעדר הסכמה – יש לפנות לבית המשפט ולא לפעול באופן חד-צדדי. הדבר משליך במישרין על הקטינה, ומשכך אין לבצעו ללא אישור או הסכמת ההורה השני מראש.

34. באשר לאמור בתגובת האם לתסקיר המשלים (13.10.2020) אעיר כי יש להצטער כי התגובה אינה מבוססת על העובדות, ובמידה רבה מנותקת מכל מהלך התיק. הטענה כי העו"ס לסדרי דין לא שוחח מעולם עם הקטינה ולא פגש בה בבית בעיר ס' נסתרת מניה וביה אל מול הדיווחים מתאריכים 18.7.2019 ו-1.3.2020 – בהם דיווח העו"ס כי שוחח עם הקטינה לפחות פעמיים, אחת הפעמים – בבית בעיר א. גם טענת האם כי העו"ס מעולם לא שוחח איתה תמוהה, בלשון המעטה, גם בעניין זה תיעוד מיום 18.7.2019 ולפיו הוא נפגש עמה פעמיים בנפרד, דיווח מיום 28.7.2019 לפיו נפגש שוב עם האם, ובנוסף דווח על קיום מספר שיחות טלפוניות ביניהם במהלך ההליך. באשר לאפו"ט' לדין – שוב הטענה אינה מדוייקת, היות שגם בדיון מיום 30.8.2020 וגם בדיווחיה השונים הביאה הן את עמדת הקטינה א.א. והן את עמדתה שלה בתור מי שאמורה מתוקף תפקידה להציג בפני בית המשפט את טובת הקטינה כגורם ניטראלי (ר' למשל דיון מיום 30.8.2020 עמ' 35-36). בנסיבות אלו, שני גורמים מקצועיים אובייקטיביים שוחחו עם הקטינה, כמה וכמה פעמים לאורך ההליך, השמיעו את קולה בפני בצורה ברורה, ומשכך לא מצאתי להוסיף עומס רגשי נוסף על הקטינה (בת 11 שנים בלבד) ולזמנה לשיחה ישירה עמי בבית המשפט, לאחר שקולה ועמדתה כבר נשמעו, והנזק הרגשי הטמון בכך עולה על התועלת (ולא נעלמה מעיני גם עמדת העו"ס לסדרי דין שהובעה בנושא בדיון מיום 20.11.2019). בניגוד לנטען בתגובה, העו"ס כן הסתמך על חוות דעת מקצועית – היא חוות הדעת מטעם הפסיכיאטר ד"ר אידלמן, והמינוחים שהשתמש בהם הגיעו ברובם מתוך חוות הדעת שהוגשה. באשר להערת ב"כ האם כי העו"ס אינו רשאי להוסיף אבחנות פסיכיאטריות משל עצמו ככל שאלו לא נכללו בחוות הדעת, כגון לעניין פרוגנוזה, שחורגות מתחום מומחיותו של העו"ס, הרי שלא הסתמכתי על דבריו אלו של העו"ס בעת הכרעתי ועל כן לא אדרש לכך.

35. באשר לטענות כי בישוב א' אין מוכנות של גורמי הרווחה לקליטת המשפחה, אכן דווח על עומס אך זו בוודאי אינה עילה למנוע מן האב להעתיק את מקום מגוריו עם משפחתו לשם, ובפרט כאשר ניתנה (להלן) החלטתי על המשך ליווי של יחידת הרווחה בעיר א' עד להשלמת ההעברה ליחידה בישוב א'. לא אוכל שלא להוסיף, כי על רקע חוסר שיתוף הפעולה המוחלט של האם עם יחידת הרווחה בעיר א', חרף מספר הוראות ברורות שניתנו לה בעניין, הרי טענה זו מפיה אף מעוררת תמיהה.

ראיתי הערת האם כי יש בביתה מחשב בניגוד לנטען, והיא ערוכה לחבר את הקטינה ללימוד מרחוק – אלא שעד כה האם לא עמדה בכך במבחן המציאות – והקטינה לא למדה מביתה, כפי שדווח לא אחת, לרבות בדו"ח החסוי שהונח לפני ביום 21.9.2020 הנסמך בין היתר על דיווח שהתקבל מבית הספר.

טענת ב"כ האם ולפיה לא נערכה בדיקת מסוגלות הורית ו"לא ברור למה" – הרי שהתשובה לכך ניתנה מפי ב"כ הקודם של האם בדיון מיום 20.11.2019 בה טען כי אין לאם יכולת כלכלית לממן בדיקת מסוגלות הורית, והוא מבקש שההורים יעברו הערכה פסיכיאטרית (שם, עמ' 7). הפתרון נמצא בכך שהצדדים אכן עברו הערכה פסיכיאטרית, תוך שבית המשפט מנחה את הפסיכיאטר להתייחס בחוות דעתו במישרין לשאלת מסוגלותם ההורית של כל אחד מהצדדים לספק לקטינה את צרכיה, ועל כך ניתן מענה בחוות הדעת. המומחה לא זומן להעיד על חוות דעתו, וחוות הדעת לא נסתרה. יתר על כן, חוות הדעת עולה בקנה אחד ומתיישבת עם שורה ארוכה של דיווחים מטעם עו"ס לסדרי דין שמכולם עולה ונלמדת תמונת המצב בדבר היכולת ההורית של הצדדים הלכה למעשה. אזכיר כי עו"ס לסדרי דין הוא גורם מקצועי וניטראלי, ובהעדר נסיבות מיוחדות ייטה בית המשפט לקבל את המלצתו, הגם ששיקול הדעת הסופי נתון תמיד בידי בית המשפט (עמ"ש 15617-04-15 (16.7.2015); בע"מ 4746/13 (4.7.2013); בע"מ 7548/14 (25.11.2014)). לכל אלו התווספה כמובן ההתרשמות הישירה של בית המשפט מן הצדדים ומהתנהגותם לאורך הליך זה שבו התקיימו דיונים רבים בנוכחות הצדדים, ואף בהליכים הקודמים (שחלקם התנהלו בפני מותב זה) – כל אל הניחו תמונה ברורה באשר לכושר ההורי וליכולת (או העדר היכולת) לספק לקטינה את צריכה הלימודיים, הרגשיים, החברתיים וכן הלאה. בשל כל אלו, לא נדרשה כל חוות דעת מקצועית נוספת בדבר מסוגלות הורית. אך אוסיף ואף אדגיש, כי גם אם היתה מונחת לפני חוות דעת מקצועית נוספת מטעם פסיכולוג אשר, אולי, היתה מציינת כי לאם "מסוגלות הורית" ברמה דומה לזו של האב, הרי שבפועל התנהגותה של האם, בעולם המציאות והעובדות, מלמדת על כך שאינה מיטיבה עם הקטינה כהורה, בין אם בחיבול הממושך בקשר של הקטינה עם האב עד כדי ניתוקים ארוכי טווח ותחילתו של ניכור הורי, בין אם באי-שליחתה למסגרת החינוכית כנדרש על כל המשתמע מכך, בין אם במעברי הדירה התכופים מעיר לעיר על כל המשתמע מכך, באי הנפרדות עם הקטינה, אי טיפול בבעיותיה הרפואיות ככל שקיימות, וכיוצא באלה, המצדיקים כשלעצמם העברת המשמורת לידי האב.

לבסוף, באשר למתווה העברת המשמורת, נוכח מכלול הנסיבות שתוארו לעיל ומצבן הרגיש של הקטינה ושל האם גם יחד, מקובלת עליו המלצת העו"ס לסדרי דין, ולפיה המעבר צריך להיעשות בתחילתו בצורה חדה, על מנת לאפשר גם לקטינה וגם לאם שהות להתרגל למצב החדש ולהפנימו, תוך שחרור הקטינה מלחצי האם וערעור נוסף למצבה הרגשי של הקטינה. עוד אוסיף, כי ברקע הדברים עומד אף חשש מסויים מפני היעלמות האם עם הקטינה, עד כדי חוסר אפשרות לאתרה, קושי שהתרחש בפועל מספר פעמים בעבר לאורך השנים הקודמות ואף בתחילתו של הליך זה, בתוספת העובדה כי האם לא פעם ולא פעמיים לא קיימה החלטות ברורות של בית המשפט, על כן קיים חשש מפני תגובה של האם שמא לא תכבד את הכרעת בית המשפט ואולי אפילו תיעלם עם הקטינה, פשוטו כמשמעו. לפיכך הליך העברת המשמורת יבוצע כמפורט להלן, בהתאם לשלבים השונים, במטרה להקל על הקטינה בהתרגלות למציאות החדשה.

36. הוראות לביצוע העברת המשמורת:

א. ממועד פסק הדין ועד יום 30.10.2020:

במועד מתן פסק דין זה, ועל פי החלטתי מיום 30.9.2020, הקטינה אמורה לשהות בבית האב עד ליום 15.10.2020. אני מורה כי הקטינה תמשיך לשהות בבית האב עד ליום 30.10.2020 ברציפות וללא מפגשים עם האם. אבקש כי עו"ס לסדרי דין יסור בהקדם, ובכל מקרה במהלך שבעת הימים הקרובים, לבית האב וישוחח עם הקטינה על מנת להסביר לה את החלטת בית המשפט ואת השינויים בהסדרי השהות, תוך שימוש בכלים המקצועיים הנתונים בידו.

כבר הוריתי במהלך ההליך על מתן טיפול רגשי לאא, והצורך בכך נוכח השינויים – גדול כעת אף יותר. האב יאתר בהקדם האפשרי במהלך תקופה זו מטפלת רגשי מתאים, המתמחה בילדים, עבור הקטינה, רצוי מאזור מגוריו החדש בישוב א'. האב יתייעץ עם המטפל הרגשי לגבי המועד הרצוי לתחילת התהליך הטיפולי בקטינה, וחזקה על האב כי ידאג לנושא זה.

שיחות טלפון בין האם לבין הקטינה יהיו בתקופה זו בימי ראשון שלישי וחמישי, בשעה 19:00. משך כל שיחה – 30 דקות לכל היותר. האב יקפיד על זמינות הקטינה לקבלת השיחה. הצדדים יקפידו שלא לערב את הקטינה בסכסוך, עירוב הקטינה בסכסוך עלול להביא להפסקת שיחות הטלפון.

הומלץ בידי עו"ס לסדרי דין כי האב ירכוש לקטינה את מלוא הציוד והבגדים הדרושים לה לשם המעבר – הכל חדש, ולא ייקח מבית האם – וכך אני מורה.

סוגיית הכלב – אילו הסכים האב לגדל כלב, בהחלט אפשר שהדבר היה מקל על הקטינה במעבר, מהיבטים רבים ומוסיף גיל ושמחה לחייה, והשפעת גידול בעלי חיים על נפשם והתפתחותם של ילדים ידועה ברבים; ברם, ברי כי לא אוכל לכפות על האב גידול כלב, משימה הדורשת זמן טיפול משאבים וכסף, ובהתחשב בטענתו כי הדבר מעבר ליכולתו נוכח ההתמודדות המורכבת הניצבת לפתחו - לפיכך לא אוכל לקבל את המלצת העו"ס בעניין זה, והכלב לא יעבור לבית האב ללא רצונו בכך.

ב. החל מיום 30.10.2020 ועד 1.12.2020 -

האם תפגוש את הקטינה אחת לשבוע במרכז קשר למשך שעותיים (ככל שמתאפשר למרכז הקשר מפגש באורך שעותיים). מיקום מרכז הקשר ותיאום השעות ייעשה בסיוע ובתיווך עו"ס לסדרי דין. העו"ס יודיע לצדדים בהקדם האפשרי איזה מרכז קשר מתאים לקבל את הצדדים, נוכח מצב הקורונה בישראל, ונוכח השינויים הצפויים במקום המגורים של שני ההורים.

עו"ס לסדרי דין ידווח נא לתיק עם תחילת המפגשים וכן לאחר שני מפגשים, תוך התייחסות לאפשרות להרחבת הסדרי השהות מחוץ למרכז הקשר ותוך התייחסות למצב האם.

מובהר כי לעו"ס לסדרי דין נמסרת בזאת הסמכות להאריך את תקופת מפגשי האם עם הקטינה במרכז הקשר למשך תקופה נוספת מעבר ליום 1.12.2020 ככל שהוא מוצא שהדבר משרת את טובת הקטינה.

גם בתקופה זו האם תשוחח טלפונית עם הקטינה 3 פעמים בשבוע (שאינם יום של מפגש במרכז קשר). הימים יהיו קבועים ושעת השיחה – 19:00. האב ידאג לזמינות הקטינה לשיחה עם האם. אורך השיחה לא יעלה על 30 דקות.

ככל שחלילה יחול עיכוב בהתחלת המפגשים במרכז הקשר, הקשור בהיערכות מרכז הקשר, רשאית האם להציע הסדר חלופי מטעמה למפגש שבועי עם הקטינה תחת פיקוח, ההסדר שתציע - ייבחן לגופו.

ג. החל מיום 1.12.2020 (ככל שלא הוארכה התקופה כאמור לעיל) ואילך -

כפוף לקבלת דיווח עו"ס לסדרי דין עדכני הממליץ על כך, לאחר מפגשי האם והקטינה במרכז הקשר בחודש 11.2020, תחל הקטינה לשהות בבית האם בכל סוף שבוע שני לסירוגין – החל משעת סיום הלימודים בימי שישי ועד שעה לאחר צאת השבת. כמו כן, האם תהיה רשאית להגיע לפגוש את הקטינה ביום קבוע באמצע השבוע בישוב א', החל משעת סיום הלימודים ועד לשעה 19:00. יום קבוע ייקבע ע"י העו"ס בדיווח העדכני הנ"ל.

ד. הוראות נוספות -

עו"ס לסדרי דין יראה לפתיחת תיק רווחה בישוב א' בהקדם האפשרי והעברת כל החומר מהעיר א' לאחראי המתאים לשם המשך טיפול ומעקב. עד להעברה הפורמאלית תמשיך היחידה מהעיר א ללוות את התיק.

מומלץ בחום לאב לקבל הדרכה הורית שתסייע לו ולכל בני משפחתו להתמודד עם האתגרים הצפויים בתקופה הקרובה. יוכל לקבל פרטים אצל עו"ס לסדרי דין אשר יוכל להפנותו לגורמים מתאימים ובטוחני כי ימצא בכך תועלת רבה.

תיק זה מסתיים עם מתן פסק דין זה, והמזכירות תסגור אותו.

ככל שיהיה צורך להידרש להחלטות הנוגעות לביצועו, לרבות המשך המעקב והדיווחים עליהם הוריתי לעיל, על האב לפתוח תיק חדש לאכיפת פסק הדין, ושם יידונו כל ההיבטים הנוגעים לביצוע.

37. טרם סיום אפנה מילותיי לאם, ואומר, כי ההזדמנויות שקיבלה לשינוי התנהלותה – לא תמו. הדלת לא נסגרה. עוד בכוחה להוכיח לבית המשפט כי הפנימה את הקשיים שנמצאו בתפקודה, ביכולתה לפנות לטיפול רפואי כפי שהומלץ ע"י ד"ר אידלמן באופן שייטיב את מצבה הכללי, ובידיה הבחירה לשינוי אמיתי של דרכיה כך שיתאפשר לה לקחת חלק גדול יותר בחיי בתה, חלק מועיל, מיטיב ותורם לחיי א.א. שזקוקה גם לה, והנטל עובר לכתפיה.

מזכירות תודיע לצדדים, לעו"ס לסדרי דין, ולאפוט' לדין, ותסגור את התיק.

ניתנה היום, כ"ו תשרי תשפ"א, 14 אוקטובר 2020, בהעדר הצדדים.

מיכל דבירי-רוזנבלט, שופטת